

Прозорість до сьомого коліна Платникам ПДВ запропонували нову форму складання декларацій

Наталія БІЛОУСОВА, «День»

Податкове відомство розгорнуло кампанію боротьби проти спроб незаконно отримати відшкодування з ПДВ. Головним інструментом обрано нову форму подачі податкової декларації. Вся сіль цієї новації полягає у спеціальних додатках (№2 — у скороченій та №5 у основній деклараціях), які роблять обов'язковою для платника подачу всієї суми податкових зобов'язань у розрізі контрагентів (фірм, з якими співпрацює платник).

«Якщо хтось задекларував певний податковий кредит, у зв'язку з купівлею товару у когось, то той, хто продав, нараховує податкові зобов'язання. Зрозуміло, що такий податковий кредит не може бути вищий, ніж податкові зобов'язання такого продавця», — пояснює податкову логіку заступник голови ДПА Сергій Чекашкін. Якщо ж податковий кредит вищий за податкові зобов'язання, то тут явні зловживання, додає він.

Хто не прислухається до думки податківців, отримає один із двох варіантів. Перший передбачає взагалі не визнавати подану декларацію, якщо вона не відповідає новій формі. Другий варіант стосується розкриття ланцюжка контрагентів із конкретними сумами податкових зобов'язань кожного з них. «Якщо платник покаже контрагентів не всіх, а згорнутих, що це означатиме? Що такі звіти перекручені. Якщо вони перекручені, то за законом у нас виникає не право, а обов'язок самостійно визначити податкові обов'язки платника. І повірте, ми вже визначимо стільки, скільки потрібно», — роз'яснив «Дню» Чекашкін наміри податківців.

Бізнес не ставить їх під сумнів. Особливо, якщо зважити на недавні обіцянки голови ДПА Сергія Буряка до першого квітня повністю розібратися з невідшкодованим ПДВ. Перше квітня минуло, а заборгованість з простроченого ПДВ на середину місяця вдалося зменшити тільки до 3,663 мільярда гривень. Щоб не вдарити обличчям у багнюку, виконуючи поставлене Президентом завдання, податківці лізтимуть зі шкури геть. І для цього, як вони, мабуть, вважають, підходять всі засоби.

Про це, у довірчій бесіді «Дню» розповідали представники бізнесу. На думку члена президії Співки аудиторів України Тетяни Зацерковної, такий механізм не принесе користі. Мовляв, його неефективність рік тому продемонструвала Болгарія, яка через надмірну фінансову затратність від нього просто відмовилась. «За три місяці зростає кількість податкових накладних, які потрібно переносити в електронну форму. Хто це буде робити? Податківці. У мене таке запитання, а за чій рахунок будуть оплачувати роботу податківців?», — говорить вона. Крім того, ніхто не може гарантувати відсутність механічних помилок при перенесенні даних в електронну форму, а крайнім у такому випадку буде платник.

На думку директора Департаменту податкової політики Інституту бюджету та соціально-економічних досліджень Артема Рудика, оновлення деклараційної форми — ідея не погана, але у неї є неприємні сторони. «На заході така інформація подається не в розрізі з усіх клієнтів, а тільки щодо постачальників. У нас передбачено обидві звітності. Ця додаткова паперова робота лягає на плечі тих платників податку, що працюють у роздрібній торгівлі, а у них багато клієнтів».

Підставою запровадження нової форми декларації податківці називають збільшення сум вкраденого ПДВ, які «досягнули таких розмірів, що вже потрібно щось робити». За словами Чекашкіна це 15% від загальної суми річного відшкодування ПДВ, тоді як у Німеччині — 2%, в Австрії — 4%. «У абсолютних цифрах об'єм розкрадань я оцінюю в 15—16 мільярдів гривень і, якщо ми скоротимо його хоч би до показника Австрії, то ця цифра зменшиться до 3 мільярдів гривень. Таким чином додаткові надходження до бюджету складуть до 13 мільярдів», — додав він.

Дбаючи про поповнення держказни податківці не забувають і про себе. За словами заступника голови ДПА, у бюджетних змінах на 2008 рік податківці розраховують на збільшення ресурсної бази для відшкодування ПДВ. Щоправда, суму «з етичних міркувань» не називають. «Вони (гроші. — Авт.) не підуть на збільшення сум поточного відшкодування ПДВ, а йтимуть на погашення простроченої заборгованості», — висловлює «Дню» своє бачення Рудик. Нагадаємо, що діючим бюджетом на погашення ПДВ передбачено 24 мільярди гривень.